

Poveličevanje zločina

Komaj nekaj dni potem, ko se je policiji in karabinjerjem s sodelovanjem bistrejše in zavednejše dela prebivalstva končno posrečilo, da so spravili za zapaha Cavallerovo roparsko tolpo, so veliki italijanski dnevnikarji že objavili novico, da misli posneti neka filmska družba film o njihovih zločinih. Predvsem seveda o pokolu, ki so ga izvršili na milanskih ulicah, sterljajoč iz bežečega avtomobila na nič hudega sluteče ljudi.

Novica, da bo posnet o Cavalleru, Notarocolu in njegovih pajdaših film, je bila sprejeta v javnosti brez kakega posebnega zgražanja, kajti javnost je zdaj že davno navajena na to, da je zločin mnogo mikavnejši za film kakor pa plemenita dejanja. Presojajoč sodobno filmsko proizvodnjo pridemo nujno do spoznanja, da je pravzaprav le še zločin tisti, ki pride v poštev za snemanje, zločin v vseh svojih oblikah, od umora in uboja do posilstva in spolnih zablod. Čim bolj izjemne so oblike zločina in čim odurnejše, tem bolje. Filmski podjetniki in režiserji so prepričani — in k temu jih navajajo najbrž statistike — da ljudje najrajši gledajo take filme in da bodo z njimi največ zaslužili. Po drugi strani pa gledavci nimajo izbire in so prisiljeni gledati take filme, ker drugačnih skoraj ni več, in počasi se seveda tudi njihov okus privadi na to. Večina ljudi pa tako ne razglablja dosti o tem, kakšen naj bi bil dober film — gredo pač v kino, kadar imajo čas, ne da bi še le poizvedovali, če je film, ki ga nameravajo iti gledat, res dober ali ne, ali celo, če je moralno neuporečen.

Toda ko gledajo vedno spet poveličevanje zločina v filmih, se mora v preprostih in neuravnovešenih ljudeh, nagnjenih k slabemu, nujno vzbuditi neko nezdravo občudovanje zločina. Ko gledajo na filmskem platnu, kako ima zločinec žrtev povsem v oblasti, kako je absoluten gospodar nad njenim življenjem in smrtjo, ali kako zločinec pripravlja svoj zločin in kako beži ter se skuša izmakniti svoji kazni, začnejo držati z njim, v mislih se podzavestno identificirajo z njim in razglabljujejo, kako bi bili napravili oni na njegovem mestu, da bi ne padli v roke policiji ali da bi zločin ne bil odkrit. Junak filma je zločinec, ne tisti, ki mora družbo varovati pred zločinom ali ga maščevati. O vzgojiteljih, policistih in sodnikih nihče ne snema filmov. Ti ostanejo anonimni. Za filmsko industrijo niso »zanimivi«. Zanimiv je zločinec.

Tako poveličevanje zločina pa ima seveda

(Nadaljevanje na 3. strani)

TEŽKA DEBATA O DEŽELAH

V rimskem parlamentu se nadaljuje težka razprava o ustanovitvi dežel in o volivnem zakonu zanje. Skrajna desnica z liberalci vred bi rada preprečila sprejem tega zakona in skuša to doseči z zavlačevanjem debate, kolikor je največ možno, pa tudi z nasiljem. V torek zvečer je kakih 30 neofašistov napadlo zgradbo, v kateri ima svoj sedež vodstvo Socialistične stranke. S tem bi radi ustražovali zagovornike ustanovitve dežel. Politični opazovalci menijo, da skuša skrajna desnica zdaj mobilizirati svoje pristaše za ulične demonstracije proti nameravanemu zakonu, ki bo po mnenju desničarjev ogrozil enotnost Italije.

Vendar pa se jim to, kot kaže, ne bo posrečilo in prej ali slej bo ta demokratični zakon sprejet. Toda v vladnih krogih so kljub temu zaskrbljeni in znak take zaskrbljenosti je bil tudi razgovor, ki ga je imel predsednik republike Saragat v torek z ministrskim predsednikom Morom. Moroda bo v zvezi s parlamentarno debato o volivnem zakonu za dežele postavljeno vprašanje zaupnice vladi in bi tako hkrati sprejeli (v primeru zaupnice) še vse preostale člene zakona, ki je v debati.

Od 26 členov, kolikor jih ima zakonski esnutek, jih je poslanska zbornica doslej odobrila komaj polovico. Zato predvidevajo, da bo razprava trajala še ves teden in še ni gotovo, da se bo zadeva v tem času dokončno rešila.

Ustanovitev dežel predvideva ustava, ki

je postala veljavna januarja 1948, torej pred skoraj 20 leti. Da izvedbi tega važnega ustavnega določila nasprotujejo misovci, ki kot nasledniki fašistov niso sodelovali pri njegovem sestavljanju, je še nekam razumljivo. Težje pa je razumeti nasprotovanje liberalcev, ki so bili važna politična komponenta v ustavodajni zbornici, sedaj se pa tako krčevito upirajo izvajanju ustavnih določil.

Za svoje zadržanje navajajo več argumentov. Tako med drugim trdijo, da utegne ustanovitev dežel razbiti ali vsaj hudo zrahljati enotnost države, da se bodo določeni dežel v srednji Italiji polastili komunisti, da bodo dežele predstavljale finančno breme, ki ga državna blagajna ne bo prenesla. V tej zvezi navajajo kot primer že ustanovljene dežele s posebnim statutom, češ da se vse, razen dežele Trento-Južni Tirol, zelo slabo upravljajo.

Kot more vsakdo razumeti, gre za gledanje, ki je silno nazadnjaško in za katerim se skrivajo tudi drugi nameni, kot na primer volja osrednjega birokratskega aparata, da za vsako ceno obdrži svoje komandne položaje. Stališče liberalcev je predvsem zato nazadnjaško, ker pomeni nezaupnico demokraciji, to je tisti obliki državne ureditve, ki omogoča, da čim širše množice državljanov posredno ali neposredno odločajo o lastni usodi. Nobenega dvoma pa ne more biti, da pomeni ustanovitev dežel utrditev in okrepitev politične demokracije.

Spet vojna nevarnost ob Suez

Ker so Egipčani z ruskimi raketami potopili izraelski rušilec »Eilath« (pri čemer je našlo smrt 51 mornarjev) približno 22 km od egiptovske obale, so Izraelci v torek za povračilo tri ure in pol bombardirali važne naprave v Suezu in zažgali dve petrolejski čistilnici, iz katerih je prihajalo 80% vsega bencina, kar ga potrebuje Egipt. Požar je videti na desetine kilometrov. Izmed 250.000 prebivavcev Sueza jih je ostalo v mestu samo še 80.000, vsi drugi so zbežali pred bombami in požari proti zahodu ter si poiskali zasilna zatočišča v Nilovi delti.

Izraelci trdijo, da so Egipčani potopili njihov rušilec zunaj egiptovskih teritorialnih voda, Egipčani pa seveda zatrjujejo obratno. Vse pa kaže, da nameravajo Egipčani stopnjevati napetost do nove vojne, v kateri naj bi jim pomagala Sovjetska zveza in druge komunistične države, na katerih

dejansko pomoč se očitno zelo zanašajo. K temu silijo zlasti Alžirec Bumedien in Sirci. Za četrtek je napovedan prihod velikega oddelka sovjetske vojne mornarice v Port Said. Priplul bo baje na »prijateljski obisk«. Toda prihod sovjetskega ladjevja spravlja v mednarodnih političnih krogih v zvezo z naraščajočo napetostjo med Egiptom in Izraelom.

Egipt in Sirija pošiljata čez mejo tudi vedno več oboroženih teroristov in saboterjev, ki so v sredo zjutraj ubili ob Jordanu dva izraelska vojaka. V spopadu je padel tudi eden izmed teroristov.

Američani so predlagali v Varnostnem svetu, naj bi ta poslal na Bližnji vzhod »varnostno silo« Združenih narodov, ki bi razpolagala z zadostnimi kopenskimi, pomorskimi in letalskimi silami, da bi lahko preprečila nov spopad in vojno.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 29. oktobra, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.15 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Beli očnjak«. (Jack London - Pavel Holeček - Desa Kraševac). Peto nadaljevanje. Igrajo člani R.O.; Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi; 14.30 Sedem dni v svetu; 14.45 Popovke za nedeljski popoldan; 15.30 »Rosmersholm«. Drama v štirih dejanjih. (Henrik Ibsen - Lelja Rehar). Igra R.O.; 18.30 Kino, včeraj in danes (Sergij Vesel); 19.15 Nedeljski vestnik (Ernest Zupančič); 20.30 Iz slovenske folklorne: Rado Bednarik: »Pratika za prvo polovico novembra«; 21.30 Vaški ansambli.

• PONEDELJEK, 30. oktobra, ob: 12.10 Pomenek s poslušavkami (Mara Kalan); 13.30 Priljubljene melodije; 17.20 Ne vse, toda o vsem — radijska poljudna enciklopedija; 18.00 Zbor »Cantori Lariani«; 18.30 Iz opusa Čajkovskega, Sibeliusa in Blacherja; 19.30 Kako in zakaj — vprašanja in odgovori s področja znanosti; 20.50 Pripovedniki naše dežele: Osvaldo Ramous: »Kavino zrno«; 22.30 Slovenski solisti. Pianist Leon Engelman, Ivan Grbec: Sonatina.

• TOREK, 31. oktobra, ob: 12.00 Iz slovenske folklorne: Rado Bednarik: »Pratika za prvo polovico novembra«; 17.20 Slovenščina za Slovence (Martin Jevnikar); 17.40 Radijska univerza: Dr. Danilo Sedmak: Osnove psihologije: »Vidni občutki ali zaznavanje«; 17.50 Moški zbor »Kras« iz Dola-Poljan, ki ga vodi Pavlina Komel; 18.30 Koncertisti naše dežele; 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja — pripravljala Danilo Lovrečič; 20.35 Kurt Weill: »Protagonist«, operna enodejanka. Približno ob 21.45: »Pogled za kulise« (Dušan Pertot).

• SREDA, 1. novembra, ob: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.00 Godalni orkestri; 11.00 »Krizantema na grob malega junaka«. Mladinska radijska igra (Marij Mayer). Igra R.O.; 11.45 Slovenske ljudske pesmi; 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Peter Podreka«; 13.30 Glasba iz filmov in revij; 14.45 Pojeta Nicola Arigliano in Catherine Spaak; 16.00 »Velika ladja«. Igra v enem dejanju in štirih slikah (Enrico Bassano - Vinko Beličič). Igra R.O.; 18.30 Nove plošče resne glasbe; 19.10 Ljubka Sorli: »Neizpovedana ljubezen«, sonetni venec; 20.30 Simfonični koncert; 21.45 Za vašo knjižno polico.

• ČETRTEK, 2. novembra, ob: 12.10 Znanost in tehnika; 13.30 Črnske duhovne pesmi; 17.20 Pregled zgodovine italijanskega slovstva (Marija Kacin); 17.30 Dela jugoslovanskih skladateljev; 18.30 Sodobni italijanski skladatelji; 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše (Krasulja Simoniti); 20.30 »Zlčin in kazer«. Drama v treh dejanjih, ki jo je po romanu Fjorda Mihailoviča Dostojevskega napisal Dino Dardi, prevedel Andrej Budal. Igrajo člani SG v Trstu.

• PETEK, 3. novembra, ob: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 11.40 Godalni ansambel in zbor »Cambridge«; 12.10 »Katedrala Sv. Justa« (Rafko Vodeb); 14.45 Mali vokalni ansambli; 16.00 »Pijma gospodične de Lespinasse« (Svetko Skok - Mira Sardoč); 17.20 Ne vse, toda o vsem — radijska poljudna enciklopedija; 18.00 Zbor »Jacobus Gallus« iz Trsta pod vodstvom Ubalda Vrabca; 18.30 Koncerti v sodelovanju z deželnimi glasbenimi ustanovami; 19.10 Novele XX. stoletja: Milan Pucelj: »Melodija«; 20.30 Gospodarstvo in delo. (Egidij Vršaj); 20.45 Koncert operne glasbe.

• SOBOTA, 4. novembra, ob: 9.00 Znani motivi iz italijanskih filmov; 11.00 Simfonični koncert; 11.50 Pesmi alincev v izvedbi zbora Antonio Illersberg; 12.10 »Leto 1918 v zgodovini prve svetovne vojne Piera Pieriia«, pripravil Franc Jeza; 15.00 Glasbena oddaja za mladino (Janko Ban); 16.00 Avtoradio — Oddaja za avtomobiliste; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 17.40 Slovenski znanstveni delavci z univerze: Martin Jevnikar: »Rimski motivi v poeziji Silvina Sardenka«; 17.55 Koncert okteta Planika iz Gorice pod vodstvom Franca Valentiničiča; 19.10 Družinski obzornik (Ivan Theuerschuh); 20.30 Teden v Italiji; 20.45 »Začasná prostota«. Radijska igra (Edoardo Anton - Jadviga Komac). Igra R.O.; 22.00 Vebilo na ples.

Burne razprave v deželnem svetu:

Kako bodo potrošili 10 milijard

Deželni svet je te dni zaključil razpravo o zakonskem osnutku, ki ga je predložil odbor in ki določa, kako bo dežela potrošila prebitke proračunov iz leta 1964 in leta 1965. Prebitki znašajo skupno 10 milijard lir. O tem osnutku je bila zelo ostra razprava, med katero je prejšnji teden prišlo celo do fizičnega obračunavanja med nekaterimi demokristjani in komunisti, tako da je bil predsednik zbornice prisiljen sejo prekiniti. Neprijetni in obsodbe vredni dogodek pa ni imel hujših posledic, kajti naslednja in zadnja seja je potekla v mirnem in dostojnem vzdušju.

Z glasovi večinskih strank je bilo določeno, da se bo omenjena vsota takole potrošila: poldruga milijarda pojde za dela na industrijskih področjih; eno milijardo so določili za ceste turističnega značaja; dve milijardi in pol bodo potrošili za ureditev turističnih področij; tri milijarde bodo izdali za ureditev trgovinskih središč ter dve milijardi za potrebe višjega šolstva.

Zagotovila predsednika Berzantija

O poteku dolge in burne razprave beležimo dva dogodka, ki Slovence posebej zanimajo. Najprej gre za predlog svetovavca Skerka, naj se deželni odbor obveže, da ne bo dal nobenega finančnega prispevka Ustanovi industrijskega pristanišča, dokler se ne z zakonom spremeni njena sedanja pravna ureditev. V tej zvezi je svetovavec ponovno orisal nastanek te ustanove, ki je z razlastitvami odvzela mnogim Slovincem zemljo in ki sedaj namerava razširiti svoje področje za nadaljnjih 310 ha, od katerih jih je 165 v dolinski občini.

O tem predlogu je spregovoril deželni predsednik Berzanti, ki je med drugim iz-

javil, da se bo pravna ureditev izboljšala z novim zakonom, tako glede vprašanja pridobivanja zemljišč v industrijske namene kot glede predstavnosti prizadetih občin v upravnem odboru Industrijskega pristanišča. S tem naj bi se tudi zaščitile življenjske koristi slovenskega prebivalstva. Svetovavec Skerk se je zadovoljil s temi zagotovili in zato svoj predlog umaknil.

Ni razumevanja za beneške Slovence

Važno vprašanje je dalje sprožil svetovavec KPI Jarc, ko je predlagal, naj se nakaže 500 milijonov lir »za posebne gospodarske pobude, ki zadevajo tudi industrijski razvoj, v občinah Nadiških dolin«, to je v Beneški Sloveniji. Svoj predlog je podkrepil s statističnimi podatki o izseljevanju, nazadovanju kmetijstva, težkih socialnih in gospodarskih razmerah beneško-slovenskega ljudstva.

Jarčev predlog je podprl tudi svetovavec Skerk, ki je prav tako obrazložil hudi gospodarski, socialni in kulturni položaj tamkajšnjega ljudstva, česar je med drugim krivo tudi pomanjkanje šol v materinem jeziku.

Proti predlogu se je izjavil deželni predsednik Berzanti, češ da ni v skladu s členom zakona, h kateremu bi ga morali dodati. O morebitnem industrijskem razvoju v Beneški Sloveniji pa je dejal, da bo ta prejel deželne finančne prispevke, če bo urbanistični načrt, katerega priprava je zdaj v teku, predvideval nastanek industrijske cone v tistih dolinah. Predlog je bil zato odbit z glasovi večinskih strank. Zanj pa so poleg komunistov in Skerka glasovali tudi liberalci in misovci (seveda z drugačno utemeljitvijo).

Ameriški vdor v Severni Vietnam?

V svetovnem tisku se vedno bolj utrjuje mnenje, da nameravajo Američani zasesti Severni Vietnam, ker ne vidijo drugačnega konca vojne. Seyeda pa ima to lahko ravno obratni učinek: da se vojna razširi, ker bo pritegnjena vanjo tudi Kitajska. Zato povzročajo te ameriške namere (če so resnične) skrb.

V Združenih državah samih in v raznih

zahodnih prestolnicah se množijo demonstracije proti takim načrtom ameriških generalov in politikov in proti bombardiranju. Vendar se zdi, da je večina Američanov brez lastnega mnenja o tem in da prepuščajo potek dogodkov v Vietnamu svojemu državnemu in vojaškemu vodstvu. Toda vojna v Vietnamu postaja vendarle vsak dan večja nadležnost in breme za vse Združene države in njihovo gospodarstvo. Nepremišljena ameriška intervencija v Vietnamu postaja prava mora za Združene države, ker nimajo druge izbire razen popolne vojaške zmage ali popolnega poraza. Zvenkrat so še odločene zmagati, za vsako ceno, morda tudi za nevarnost velike vojne s Kitajsko.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU KULTURNI DOM

JUBILEJNA SEZONA: 1967-68.

Ivo Brnčić

»MED STIRIMI STENAMI«

(Drama v treh dejanjih)

v petek, 27. oktobra ob 20. uri (DIJASKI ABONMA)
v nedeljo, 29. oktobra ob 16. uri (OKOLISKI ABONMA) — v petek, 3. novembra ob 16. uri
PONOVIŠVE:

V mali dvorani Kulturnega doma
ZA PROSLAVO STOLETNIČE
SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA IN JAKE STOKE

Jaka Stoka

»ANARHIST«

(Burka v dveh dejanjih)

v petek, 3. novembra, ob 21. uri

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 73-42-65

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 29. oktobra, nedelja: Ida, Narcis
- 30. oktobra, ponedeljek: Alfonz
- 31. oktobra, torek: Bolfenk, Lucila
- 1. novembra, sredo: Vsi Sveti
- 2. novembra, četrtek: Verne duše
- 3. novembra, petek: Just, Silva
- 4. novembra, sobota: Praznik zmage, Karel

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« — Trst, ulica Sv. Frančiška 20 — telefon 29-477

Skrivnostne duševne sile

Pred kratkim je padlo v Egejsko morje na poletu iz Aten v Nikozijo angleško letalo »Comet IV«, last ciprsko-angleške letalske družbe. Pri tem je našlo smrt 66 potnikov in članov posadke. Na truplih so našli rešitne jopiče, kar je dokaz, da je posadka pred padcem v morje še obvestila potnike, da je letalo v nevarnosti in da bo poskusila zasilni pristanek v morju. Seveda pa tudi rešitni jopiči niso pomagali, ker je letalo verjetno še pred padcem eksplodiralo.

ZVEDELA JE V SPANJU

Ob isti uri se je gospa Helen Peters v Elizabethu sredi noči nenadno zbudila in razburjeno telefonirala v informativno pisarno Kennedyvega letališča v New Yorku in nato še uredništvoma dveh dnevnikov ter vprašala, če se je zgodila kaka letalska nesreča. Rekla je: »Pretresena sem, cutim, da se je zgodila mojemu možu in hčerki, ki sta na potovanju, huda nesreča.« Odgovorili so ji, da ni prispela nobena novica o kaki letalski nesreči, in jo skušali pomiriti.

Gospa Peters je menila, da je imela pač hude sanje, in je spet legla. Vendar ni mogla zaspati. Čez eno uro pa je zazvonil telefon. Trepetaje je šla k telefonu. Zastopnik britanske letalske družbe BEA ji je sporočil, da sta bila njen mož Nicholas in hčerka Anna poročena Harbstreet med potniki letala, ki je izginilo na poletu iz Aten v Nikozijo, da pa je morda letalo kje zasilno pristalo in da je iskanje v teku. Gospa Peters pa mu je jokaje odgovorila: »Ne, ne vem, če se je kdo rešil, a moj mož in moja hčerka sta gotovo mrtva.«

Ko se je gospa Peters sanjalo, da ste se ubila njen mož in hčerka, se je bila nesreča že zgodila, morda ravno v istem hipu, toda ko je telefonirala na letališče in uredništvom, novica o tem še ni bila prispela. Ona je torej v sanjah zvedela nekaj, česar najmodernejše telekomunikacije še niso mogle objaviti, ker sploh še nihče ni vedel, kaj se je dejansko zgodilo z izginulim letalom. Triinšestdesetletni mož Petersove in njena 25-letna hčerka sta hotela obiskati sorodnike, ki žive na Cipru. Gospa Peters je imela hude slutnje tudi pred potovanjem in ni hotela, da bi mož in hčerka odpotovala, vendar se nista dala pregovoriti.

UGANI LA JE, KAJ JE V PISMU

O tem izrednem primeru telepatije ne more biti nobenega dvoma, ker so ga naznanila uredništva dnevnikov, kamor je bila gospa Peters tisto noč telefonirala. Zadeva je vzbudila tako v Združenih državah kot tudi drugje po svetu velik vtis. Časnikarji so šli vprašati za mnenje dr. Franka Jungka, znanega psihologa in učenjaka na področju parapsihologije in metapsihe. Odgovoril je: »Nikakega dvoma ni več, da obstojajo prave telepatične komunikacije.«

Učenjaki, ki se ukvarjajo s tem, poznajo mnogo presenetljivih primerov, ki so laikom popolnoma nerazumljivi, o katerih resničnosti pa ni mogoče dvomiti, ker so znanstveno preiskani. Na nekaterih ameriških univerzah delajo sistematične poskuse z odraslimi in otroki v tem pogledu in so prišli do ugotovitve, da imajo nekateri ljudje prirojene telepatijske sposobnosti in

si jih lahko tudi izpolnijo z določenim duševnim naporom. Takih ljudi je mnogo več, kot se navadno misli. Pri poskusih v osnovnih šolah, ki so jih vodili strokovnjaki z univerze, so npr. pokazali otrokom najnižjih razredov, ki še niti niso znali dobro brati, zaprto kuverto in jim obljubili tablice čokolade, če bodo uganili, kaj je v njej napisano. Pozvali so malčke, naj močno razmišljajo o tem in se skušajo »spomniti«, kaj je tam napisano. Pri enem takih poskusov je neka 6-letna deklica točno uganila, kaj je zapisano v pismu.

RAZUMNA ENERGIJA — DUŠA

Tudi mnogi cerkveni učenjaki priznavajo pojave telepatije, zlasti v primerih duševne stiske ali nenadne smrti. Ugotovili so, da lahko duša, ki se ločuje od telesa, »obvesti« o tem dragega človeka na desetisoče kilometrov daleč, kakor se je zgodilo to ravno v primeru gospe Peters. To ugotovitev so potrdili teologi, ki so študirali na pariški Sorbonni. Seveda ta sposobnost, ta inteligentna »energija« duše ne ugasne ob telesni smrti, ob uničenju telesa, ampak se morda še stopnjuje, saj je duša v nekem smislu enota inteligentne energije, ki se ob telesni smrti šele skoncentrira in sprosti, rešena svoje telesne lupine.

Med take skrivnostne pojave spadajo verjetno tudi primeri, da nekdo nenadno zna nek jezik, ki se ga ni nikoli učil, ali da se točno spominja stvari, ki so se dogodile še preden se je rodil in morda celo v daljni preteklosti. Nekateri si razlagajo to s »preiseljevanjem duš«, kot trdi tudi hinduistična vera. Toda morda gre le za zapletene pojave telepatije, ki ni podvržena zakonu časa. »Misli« ali »znanja« blodijo v prostoru brez ozira na čas, prenašane od skrivnostne duševne energije že umrlega človeka, in se vgnezdijo v drugem človeku. Da se to zgodi najrajši pri mladih ljudeh in največkrat ravno pri otrocih v nežni starosti, si je morda razlagati s tem, da je njihova duševnost bolj sprejemljiva za te skrivnostne vplive iz prostora, brez obrambe v obliki lastnega znanja in zavesti lastne duševne individualnosti.

DELOVANJE BOŽJIH SIL

Da delujejo v tem božje sile, dokazujejo primeri svetopisemskih prerokov in svetnikov, ki so napovedovali bodočnost ali imeli privide stvari, ki so se v tistem hipu dogajale zelo daleč. Sveto pismo in zgodovina svetnikov sta polna takih primerov, le da jim skeptični in samo k materialnemu obrnjeni moderni človek stoji neverno naproti. V najboljšem primeru dvomi o njih. Seveda le tisti, ki jih ni nikoli sam resno preučeval.

Moč duševnosti dokazujejo tudi že desetokrat preverjeni poskusi z ljudmi, ki so bosí hodili po žarečem oglju. Taki poskusi se še danes dogajajo in spadajo k verski praksi v Indiji ali tudi k ljudski folklori, kot npr. v severni Grčiji.

Da taki pojavi komunikacije na daljavo ali iz dveh različnih časovnih dob niso omejeni na odnose med živimi, dokazuje nedavni primer indijskega dečka, ki je »ujel« v sebi del duševnosti nekega vojaka, ki je padel v nedavni indijsko-pakistanski vojni, pa tudi pojav medijev, kar navadno imenujejo »spiritizem«. Tu se dogaja iz koristno-

ljubnih ali sentimentalnih razlogov največ prevar, vendar pa obstajajo tudi pojavi, ki si jih ni mogoče razložiti z nobeno prevaro ali spretnostjo.

PRIMER SKOFA PIKEA

Svetovni tisk je v zadnjem času objavil primer škofa episkopalne Cerkve rev. Jamesa Pikea iz Kalifornije. On sam in njegov sin sta bila predlanskim vpisana na univerzo v Cambridgeu v Angliji. Na potovanju v domovino pa je napravil sin februarja 1966 samomor v New Yorku. Star je bil 22 let. Škof zatrjuje — in za nekatere primere obstojajo tudi priče — da je že sedemkrat prišel v duševni stik s sinovo dušo. V stanovanju v Cambridgeu, kjer sta skupaj stanovala, pa se dogajajo nenavadne stvari. Knjige izpreminjajo svoje mesto, ne da bi se jih bil kdo dotaknil, ure se vse hkrati ustavijo, predali se sami odpirajo, vsepovsod je najti varnostne zaponke, ki so vse odprte v obliki kazalcev ure, ki približno kažejo čas, ko je napravil mladi Pike samomor — ob osmih in 19 minut. Te pojave so lahko opazovali tudi drugi ljudje.

Prav tako tudi v katoliških cerkvenih krogih ne dvomijo o resničnosti pojavov tako imenovane obsedenosti po hudem duhu, pri čemer se dogajajo podobne stvari, samo v hujski in odurnejši obliki. V njih se razodevata zloba in nesmisel, po čemer bi se dalo sklepati, da je razumnost kvaliteta, ki razodeva Boga, in da sta nered in nesmiselnost pojava satanske mentalitete.

POVELIČEVANJE ZLOČINA

(Nadaljevanje s 1. strani)

za posledico to, da so zločinci končno še ponosni na svoje zločinsko dejanje, katero bodo zelo filmali, in tako jim seveda niti na misel ne pride, da bi se kesali. Tudi sami se začno smatrati za junake in njihov zločin postane filmski scenarij. Mladim, duševno še nezrelim ljudem pa se pri gledanju takih filmov porodi želja, da bi tudi sami postali »slavni«, da bi kdaj posneli film o njih, in jasno jim je tudi, da dosežejo to najlažje z zločinom. Potem se tudi ni čuditi, da se mladinska kriminaliteta tako širi.

Italijanska filmska proizvodnja je postala iz komercialnih razlogov eno samo poveličevanje zločina. To velja seveda tudi za francosko in razne druge filmske industrije. Zlasti mlajšim režiserjem je zločin neobhodno potreben kot filmska snov. Zločin jim ni več zločin, ampak »protest« proti družbi, katero pa ravno sami najbolj zastrupljajo.

Jasno je, da bi morala javnost v tem pogledu nekaj storiti in odgovornost za obrambo mladine pred vplivi takega pogubnega poveličevanja zločina nosi predvsem država s svojimi zakonodajnimi telesi kot najvišja organizirana družbena skupnost. Morala bi prepovedati snemanje filmov, ki poveljujejo zločin ali ki jih je zločin celo navdihnil, ali pa njihovo predvajanje. Tu ni mogoče govoriti o cenzuri, ampak samo o obrambi moralnih vrednot, katere taki filmski brezobzirno razkrajajo, vsem naporom vzgojiteljev navkljub.

Tržaškega

Dolinska občinska uprava in „Veliki Motorji“

V petek, 20. t. m., se je sestal dolinski občinski svet in med drugim razpravljal o važnem vprašanju nadaljnje razširitve področja Ustanove industrijskega pristanišča na ozemlje dolinske občine. Vprašanje je postalo, kot znano, zelo kočljivo zlasti glede na dejstvo, da se namerava tovarna »Veliki Motorji« zgraditi pri Boljuncu, medtem ko je bilo prvotno določeno, da jo bodo postavili pri Orehu v miljski občini.

Trije občinski svetovalci Slov. skupnosti so zato postavili županu Lovrihi vprašanje, ali namerava tudi dolinska občinska uprava zavzeti o tem problemu jasno stališče in zlasti ali namerava spoštovati smernice, ki jih je občinski svet določil v resoluciji z dne 28. aprila 1966. V resoluciji je bilo med drugim rečeno, naj se občinski odbor in župan »upreta vsaki nadaljnji razširitvi Industrijskega pristanišča v dolinski občini« ter naj se »morebitni« novi industrijski obrati gradijo samo na zemljiščih, ki jih predvideva regulacijski načrt.

Na to vprašanje je na seji v petek odgovoril župan Lovriha, ki je najprej obrazložil potek zadnjih dogodkov, zlasti glede na predlog, da se »Veliki Motorji« zgradijo pri Boljuncu. V tej zvezi je poudaril, da se občinska uprava ne bo upirala gradnji tovarne pri Boljuncu, če se bo izkazalo, da se ne more zgraditi pri Orehu. Naglasil pa je, da bo uprava zahtevala, naj se zemljišča plačajo po pravični ceni, naj se v upravni odbor Ustanove industrijskega pristanišča vključi tudi predstavnik dolinske občine, naj se spoštujeta narodnostna sestava občine ter njena urbanistična ureditev. Pojasnil je nadalje, da bo o celotni zadevi ponovno razpravljala občinski svet, ko bo imel na razpolago popolnejšo dokumentacijo.

Kot vidimo, je župan v bistvu ponovil

stališče, ki ga je o tem vprašanju že prej zavzela njegova stranka, to je komunistična partija.

—0—

TRŽASKI ŽUPAN O NASELJEVANJU V DOLINI

Na eni zadnjih sej tržaškega občinskega sveta je župan Spaccini odgovoril na vprašanje, ki mu ga je v zvezi z gradnjo tovarne »Veliki Motorji« v dolinski občini postavil voditelj komunistične skupine Cuffaro. V svojem odgovoru je med drugim naglasil, da so to lokacijo narekovali samo tehnični razlogi, ker je drugače grozila nevarnost, da se tovarna zgradi izven tržaške pokrajine.

Na pripombo svetovalca socialproletarske skupine Pincherla, da so Slovenci zaskrbljeni, da se bo v dolinski občini zgradilo veliko naselje za delavce, s čimer bi se spremenila narodnostna sestava občine, pa je župan takole odgovoril: »Zagotavljam,

da se ne govori o gradnji stanovanjskih naselij na omenjenih področjih, saj ima tržaška občina za te potrebe na razpolago gradbena zemljišča pri Magdaleni, ki si jih je pridobila po zakonu 167.«

—0—

Opčine:

»FINŽGARJEV DOM« VABI

»Finžgarjev dom« začinja svojo delavnost. Že precej dolgo vadi naš kvintet »Pleiades«, da se ljudje ustavljajo, ko gredo mimo dvorane. Na misijonsko nedeljo je bil na programu misijonski film, v petek, 27. oktobra bo ob 8. uri zvečer razgovor o prosvetnem delovanju v nastopajoči sezoni.

V nedeljo, 29. oktobra pa bo popoldne ob petih

»Finžgarjev večer«

V barvnih slikah bo prikazan gorenjski svet, kjer je bil pisatelj rojen in kjer je deloval, vmes bodo pesmi o Gorenjski in o gorah, nekaj odlomkov iz bogatega slovestva, ki ga je napisal.

Nastopili pa bodo tudi naši fantje z modernimi melodijami — igral bo kvintet ski prosvetni večer v letošnji sezoni. Ob petih popoldne! Pridite!

»Pleiades«.

V nedeljo tedaj za Opence — prvi open-

Zborovanje Slovenske skupnosti v Boljuncu

V torek, 24. t. m., je Slovenska skupnost priredila v Boljuncu zborovanje, na katerem sta govorila deželni svetovalec Jože Škerk in občinski svetovalec v Dolini Alojz Tul. Slednji je obrazložil določila sporazuma Slovenske skupnosti s strankami leve sredine, ki se tičejo razširitve in razlaščenja EPIT-a, ter ugotovil, da sta Združena socialistična stranka in Krščanska demokracija kršili dane obveznosti.

Nato je deželni svetovalec Škerk prikazal posledice morebitne razširitve EPIT-a ter ugotovil, da bi uresničitev tega načrta mnogo bolj škodovala gospodarskim in narodnim interesom Slovencev, kakor pa koristila razvoju splošnega gospodarstva. Naglasil je dalje, da je nameravana razširitev EPIT-a odvisna od glasovanja v parlamentu. Dr. Škerk se je zavzel za postavitev tovarne Fiat pri Orehu. Pozval je vladne stranke, naj objavijo dokumentacijo, iz katere bo razvidno, da tovarne Fiat ni mogoče graditi na področju pri Orehu.

Sledila je razprava, v katero so posegli prizadeti domačini.

Ob zaključku zborovanja so prisotni sklenili poslati predsedniku republike Saraga-

tu in parlamentarnim skupinam KD, KPI in PSU pisma, v katerih prosijo, naj podprejo dolinsko prebivalstvo.

—0—

FOJASNILO

V našem poročilu o podpisnikih na spomenici glede pisatelja Rožanca je bilo po pomoti izpuščeno ime podpisnika glasbenika Pavla Merkuja iz Trsta.

Beneška Slovenija

Špeter:

JAVNA DELA — SKODA ZARADI POPLAV

Vodovodne napeljave in javna razsvetljava, to sta še vedno dve vprašanji, ki povzročata skrb občinski upravi in sitnosti občinarjem. V mnogih zaselkih sta sicer voda in elektrika že napeljani. Ponekod pa še ne, kot na primer v Spodnjem Brnasu.

Sedaj se bo pa tudi to uredilo v splošno zadovoljstvo. Naše županstvo je razpisalo in že dalo v zakup dela za novi vodovod v Spodnjem Brnasu. Potrebna vsota za zgradnjo, ki znaša okoli 10 milijonov lir, je že pripravljena.

Kmalu bodo začeli popravljati in ojačevati tudi električno napeljavo v naši občini. Deželna uprava je nakazala v ta namen svojo podporo v znesku šest milijonov lir.

K javnim delom spada tudi zavarovanje cest pred plazovi, ki ob vsakem nalivu spolzijo v dolino in zaprejo prometne poti. V raznih krajih Nadiške doline so narastle vode tako spodjedle ceste, da je promet ogrožen; tako na primer ob cesti v Podbovesec, pa tudi v šentlenartski občini in drugod. Vse te nezgode kličejo po temeljiti popravili, za kar bo morala priskočiti na pomoč tudi dežela.

GLASBENA MATICA

priredi v torek, 31. t. m. ob 21. uri
v Kulturnem domu

KONCERT MESTNEGA ORKESTRA IZ DUBROVNIKA

Dirigent ANTON NANUT

Solista ALBERT KOCSIS (violinist iz Budimpešte) in PIETRO CAVALLIERE (klarinet)

STARŠI!

Najnovejše otroške knjige, pravlјice in slikanice dobite:

na PROSEKU:	tobakarna BUKOVEC
v KRIŽU:	tobakarna ŠVAB
v NABREŽINI:	trgovina MIKA
v SESLJANU:	papirnica TAGLIAFERRO
na OPCINAH:	papirnica BERNARDI
v BAZOVICI:	tobakarna KRIŽMANČIČ
v DOLINI:	tobakarna KOS

TRŽAŠKA KNJIGARNA Trst — Ul. sv. Frančiška 20 tel. 61-792

MORO V GORICI

Po obisku ministrskega predsednika Mora v Vidmu se je od več strani oglasila želja, naj bi prišel tudi v goriško pokrajino. Kakor je slišal v Furlaniji, kakšne so tam gospodarske potrebe, tako naj posluša tudi v Gorici, na kraju samem, kaj teži soško pokrajino. Vključena med obe sosedni pokrajini, potisnjena kot slep trikotnik proti državni meji, je obsojena na počasno gospodarsko hiranje, če bo država prišla na pomoč samo z obljubami. Zato bi bil predsednikov obisk zaželen.

Doslej pa še ni nič uradno gotovega. Le poluradno se je zvedelo s seje demokršćanske stranke v Gorici, da se v najkrajšem času pričakuje obisk ministrskega predsednika Mora in poljedelskega ministra Restiva v Gorici.

Zelo primerno in potrebno je, da se za takrat pripravijo zlasti predstavniki naših gospodarskih organizacij in da predložijo ministromu gospodarske potrebe naše manjšine.

Rupa:**NENADNA SMRT**

V torek zjutraj se je razširila po vasi žalostna novica, da je umrl sosed Venceslav Durcik. Učakal je komaj 59 let. Zjutraj je vstal kot po navadi in je stopil k oknu. Nenadoma pa se je zgrudil na tla. Zadela ga je srčna kap. Smrt je delna posledica pokojnikovega dela v livarni Safog, kjer je bil več let zaposlen. Tam se je navzel zavratne bolezni silikoze. Počasi ga je spodjedala in mu je povzročila že dvakratno lahno kap. Tretji je pa podlegel. Rajni je bil dober družinski oče in zaveden Slovenec. Zapušča ženo, sina in dve hčeri; otroci pa so že vsi odrasli. Dragega pokojnika so položili včeraj v grob na domačem pokopališču.

Vsej družini in še posebej sinu Darkotu, našemu dopisniku, izražamo globoko sožalje. Rajni pa naj počiva v Bogu.

- Hanalska dolina

Da ne govorimo tudi o škodi, ki so jo utrpeli kmetovalci na poljih zaradi povodnj. Škoda je v naših krajih precejšnja. To žalostno resnico potrjujejo tudi naši deželni zastopniki. V deželnem odboru so že vprašali, kdaj se bo škoda točno ocenila in seveda tudi oškodovanim poravnala. Najbolj sta prizadeti občini Špeter in Podbenedec.

UKVE

Po tragični prometni nesreči prejšnjega tedna, pri kateri je zgubil svoje mlado življenje 15-letni Alfred Tribuč, beleži ukovška kronika spet vesel dogodek. V soboto, 21. t. m., sta si obljubila večno zvestobo Aldo Rosič in Lidia Lišter. Oba zakonca sta sicer rojena na kobariškem, a ženina lahko smatramo že za pristnega domačina, ker je bival vedno v Ukvah, nevesta pa je iz drežniških Raven. Novoporočencema želimo mnogo sreče in zadovoljstva na novi življenjski poti. Ta poroka bi lahko bila tudi v spodbudo in opomin preveč številnim ukovškim samcem, ki so še vedno zaverovani v vzvišenost svojega stričevstva ali pa pričakujejo, da jih bodo prišla dekleta iskat s helikopterjem ter vleč iz njih samstva v dolincah ukovških planin.

Štmaver:**NEKDAJ IN SEDAJ**

Najstarejši vaščani se gotovo še spominjajo, kako je bilo z obdelovanjem zemlje pred prvo svetovno vojno. Naši predniki so izkoristili vsako ped zemlje. Obdelali so vsako prgišče plodne prsti tudi med skalovjem Sabotina. Pokojni Andrej Figelj je kar sredi sabotinskega pobočja obdelal lep vinograd. Sledovi se poznajo še danes in tudi kraju pravijo »V vinogradu«. Naši stari so vsako leto tudi poželi ves Sabotin do zadnje bilke, ob suši so pa še jesenovo drevje oklestili za krmo. Razen nekaj kmetijskih dninarjev je bila vsa vas stodontno kmetijska.

Po prvi svetovni vojni se je pa začela njena podoba že spreminjati. Počasi so kmetijstvo opuščali. Po drugi vojni se je pa vse še hitreje preobrnilo v drugačno stran. Kmetov, ki bi živeli samo od zemlje, je danes le še malo, morda dva, trije. Mali kmečki posestniki ne morejo več živeti samo od poljedelstva. Mlajši rod si mora poskrbeti še kako drugo zaposlitev.

Zadnje čase pa opažamo pri mladih vendarle neke nove pobude. Danes že hrešči buldožer in obrača zemljo za nove vinograde. To je razveseljivo, samo da bi ostala volja še za naprej, da bo naša zemlja še vedno rodila.

Ljubezen do nje je kazal kot vzgled pokojni Valentin Maurič, katerega smo se zadnjič že spomnili. Dodati je treba, da je bil pokojni sicer samski stric pri hiši, a je po vzgledu nekdanjih stricev trdno držal za rodni dom. Še ob koncu življenja se je zanimal, kako je z delom in živino pri hiši. Takih je tudi malo več. Zato mu še enkrat želimo, naj se spočije od trdega življenjskega dela.

Doberdob:**JEDRSKO PODJETJE — CESTE**

Zadeva z gradnjo ogromnega protosinhrotrona v Doberdobi ni še prav jasna. Vse deželne in krajevne oblasti se z vso silo poganjajo, da bi bil ta kraj izbran za to velikansko medevropsko jedrsko pogonsko središče. Izračunali so, da bo vloženih v gradnjo 300 milijard lir. Uslužbenih bi bilo najmanj pet tisoč tehnikov in delavcev; z družinami vred bi se na našem Krasu preživljalo 15 do 20 tisoč oseb. Vojaška oblast je tudi že umaknila svoje pomisleke glede vojaških služnosti.

Zadnje dneve se pa slišijo zopet nasprotni vesti. Glavni ravnatelj Evropskega središča za jedrske raziskave je izjavil, da se italijanska vlada ni še jasno izrazila glede kraja. Poleg Doberdoba prihaja v poštev še vedno tudi okraj Nardò v Apuliji. Tak je sedaj položaj.

Nekatere spremembe so se pojavile tudi glede cest. Pokrajina namreč namerava speljati novo cesto mimo Doberdoba in ne več skozi vas. Popravila, zlasti za pločnike, bo morala prevzeti občina na svoje breme. Stroški bodo znašali štiri milijone lir. Država pa bo prispevala za popravila na županski stavbi, ki je že v precej slabem stanju.

Iz Goriške

S sosedne strani**Kanal: KULTURNI TEDEN**

V dneh od 9. do 15. oktobra je priredilo kanalsko prosvetno društvo »Soča« prav razgiban kulturni teden z bogatim sporedom. Priredilo ga je za počastitev stoletnice ustanovitve kanalske Čitalnice, ki je začela delovati oktobra 1867, in v spomin skladatelju Mariju Kogoju, ki je preživel mlada leta v Kanalu. Odkrili so na trgu tudi njegov doprni kip.

Bogati spored je obsegal v ponedeljek »čitalniški večer« s petjem in igro; naslednji dan so imeli družabni večer; v sredo je gostovalo goriško gledališče z igro »V krčmi«; v četrtek je nastopil goriški oktet; petek je bil določen predavanju o Kogoju z diapozitivi; v nedeljo dopoldne so pa odkrili Kogojev spomenik. Zvečer se je proslava zaključila v novi dvorani Kulturnega doma v Desklah. Slovenska filharmonija iz Ljubljane je izvajala koncertne skladbe Kogoja (odlomke iz njegovih Črnih mask), Srebotnjaka (Kraška suita) in Čajkovskega. Dirigiral je domačin — Kanalec — Anton Nanut, ki si je pridobil ime kot dirigent Dubrovniške filharmonije. Glavni sodelavci proslave so bili poleg nastopajočih še: učiteljica Rozina Konjedic, Jožica Valentinčičeva, Jožica Boltarjeva, pevovodja Kazimir Nanut in še drugi v pripravljalnem odboru.

Ob tej priložnosti je tudi izšla kot 2. publikacija Goriških srečanj okusno urejena spominska knjižica.

—0—

KNJIŽNICARSKI ZBOR

V dneh 13. in 14. oktobra so se zbrali v Celju člani Društva bibliotekarjev Slovenije na 17. občni zbor. Udeležilo se ga je nad dvesto slovenskih knjižničarjev. Zborovali so v novem in najmodernejše urejenem poslopiju celjske knjižnice.

Osrednji referat je bil o razvoju knjižnic na slovenskem območju. Obenem so knjižničarji proslavili tudi dvajsetletnico obstoja svojega društva. Ob tej priložnosti so bile tudi prvič podeljene »Čopove diplome« zaslužnim članom, v priznanje za delo na področju slovenskih knjižnic in strokovnega dela pri njih. Podeljenih je bilo 37 diplom knjižničarjem in znanstvenim sodelavcem.

Od primorskih knjižničarjev so bili odlikovani Marijan Breclj iz novogoriške knjižnice, ki je ob enem najmlajši »Čopovec«, Marta Silijeva iz Tolmina in Srečko Vilhar ter Alenka Faganel iz Kopra.

Primerno bi bilo, da bi tudi vlada odlikovala te zaslužene kulturne delavce s kakim redom.

Po zborovanju so si udeleženci ogledali študijsko knjižnico na Ravnah, ki ima urejenih okrog 50 tisoč zvezkov.

V torek 24. oktobra zjutraj je umrl naš ljubi oče, stari oče in tast

VENCESLAV DURCIK
v 59. letu starosti

Vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in z nami sočustvovali ob bridki izgubi, se toplo zahvaljujemo.

Zalujoči:

Žena Stefanija, sin Darko, snaha Ančka, vnuk Matejček, sestra Lojzka z možem Tinom in hčerko Vincenco, sestra Marica in stara mati Marija.

Rupa, 24. oktobra 1967

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Začetna predstava Slovenskega gledališča

V soboto je Slovensko gledališče v Trstu pričelo v Trstu jubilejno sezono ob 100 letnici slovenskega gledališča s predstavo Brnčičeve drame »Med štirimi stenami«. Z nagovorom predsednika upravnega sveta gledališča prof. Rada Ravbarja pred predstavo in s prisotnostjo mnogih odličnih gostov iz Slovenije, da omenimo samo predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Josipa Vidmarja, ter slovenskih kulturnikov iz Trsta, je imela sobotna predstava res slavnostni značaj. Zal, ta slovesnost 100 letnice slovenskega gledališča ni zajela vse slovenske javnosti v zamestju. Če kdaj, potem ob taki priložnosti ne bi smeli biti toliko praznih stolov v dvorani, čeprav je bil obisk večji kot običajno.

Za prvo slavnostno predstavo v jubilejni sezoni je vodstvo našega gledališča izbralo Brnčičevo dramo, »Med štirimi stenami« in s tem dalo primeren začetnik akord letošnjim prireditvam. V ostalem repertoarju letošnje sezone je napovedana še slovenska dramska novost, o kateri pa še ne povedo nobene podrobnosti. Zdi se, da bi laže prišli iz začaranega kroga pisateljev dramskih novitet, če bi razpisali nagrado za najboljšo delo in bi ga sprejela nepristranska komisija. Jubilejno leto slovenskega gledališča bi bilo še bolj kot kdaj koli primerno za tako pobudo. Med ostalimi deli, ki so na repertoarju, je važna uprizoritev Keziceve dramatičizacije Sveovega romana »Zeno Cosini«. Iz svetovne dramatične je potem na vrsti Wildejeva komedija »Kako važno je biti resen« in Marceaujevo delo »Jajce«.

Napovedani repertoar tedaj ni obsežen in ga bo zmoglo najbrže tudi tako majhno število igrancev kot jih ima Slovensko gledališče. Napovedano pa je prav v počastitev jubilejnega gledališkega leta gostovanje ljubljanske Drame, ljubljanskega Mestnega gledališča, reške in zagrebške opere. S temi gostovanji dobiva letošnji repertoar večjo težo in pomen.

A vrnimo se k predstavi, s katero je gledališče pričelo sezono! Ivo Brnčič spada k tisti generaciji med obema vojnama, ki je z velikim zanosom in veliko vero stopil na kulturno pozorišče in z vso iskrenostjo iskal boljši svet kot je zatonil s prvo vojno. Avtor je bil premlad, da bi dožorela vsa njegova spoznanja, premlad, da bi nam dal dovršene umetnine. Čutil je neurejenost in krivičnost okoli sebe, čutil je, da se doba prelamlja in je v zanosnem kipenju skušal tudi v dramatični iskati boljših poti. Stari svet se je s krčevito močjo oklepal položajev, novi pa je bil n. p. pohodu. Nasprotje med starimi in mladimi, ki se ponavljajo in znova nastaja, je vodilo Brnčičevsko, ko je pisal to dramo, ali bo je, ta »poizkus«, kot ga sam imenuje. Ustvaril je sicer meščansko družino upokojenega inšpektora Galeta, vendar ga ni dognal do zadnjih globin; zdi se, da mu je v svojem kričečem nasprotovanju naložil petirano čudaštvo in kar preveč nemarnosti. Po drugi strani pa njegovi junaki premalo vedo kaj hočejo, premalo so programatični, da bi se dejanje sprožilo v veliki konflikt. Tako ostajajo vsi le preveč pri istem ponavljanju in obnavljanju položaja.

Toda ne smemo pozabiti, da je pisal to delo nekaj nad dvajset letni fant in da se je sam zavedal nepopolnosti, ko ga je imenoval »poizkus«. Prav gotovo bi bil sam dramo gotovo temeljito predelal, če bi ga ne zadela krogla v medvojnih obračunavanjih, ko je komaj dopolnil trideseto leto starosti.

Režiser Branko Gombač je izluščil iz dela vse liste vrline, ki so pomagale, da je predstava uspela, kljub literarnim pomankljivostim. Dejanje je zgostil, dialog pa rajši krajšal, kjer je razblinjal rast dejanja. Morda bi bila koristna še kaka črta v prvem dejanju, ki je še najbolj razvlečeno. Režiser je vodil dejanje do ostrih spopadov, kjer je bilo le mogoče in je dosegel s tem kar največjo koncentriranost. Veliko pozornost je posvečal tudi zunanjim učinkom za odrom: posebno fajež psa je ustvarjal usodnost dogajanja.

Mislimo, da je predvsem zasluga režije in sededa nosilca glavne vloge, da je predstava toliko uspela. Vendar je poleg glavne vloge režija skrbno spremlja vsak premik na odru, zasto in pogled,

tako da je dobila povsem enovito celotnostno podobo.

Scena arhitekta Sveta Jovanovića je dala priložnost za razpon dogajanja. Modernim prvina arhitektonskih podob je prisključil scenograf pohištvo preteklosti, vendar na ta način, da ni bilo čutiti kjerkoli v prostoru nesoglasja. S kostumi pa je Alenka Bartlova povedla interpretate v bližnjo preteklost. Tako je cela predstava podoba naše preteklosti in je v tem oziru nekaj zgodovinski dokument podobe maščanske družine. Današnja podoba nasprotja med starimi in mladimi bi bila drugačna. Dalo bi se dati tudi temu tekstu sodobnejšo sliko, a — kot rečeno — režija in ostali odrski oblikovalci so se rajši oprijeli zgodovinske podobe. Tako je torej režiser s scenografom in kostumerko upodobil oster življenjski utrip v slovenski meščanski družini pred nekaj desetletji in pritegnil pozornost gledavca na to življenje.

Rado Nakrst je z izredno notranjo silo in z močnimi zunanji igravskimi izrazi prepričljivo in do kraja dognano oblikoval inšpektora Galeta, nosilca starega sveta. Posebno v vsem prvem delu je njegov Gale izredno podoba, tako, da je tedaj, ko se zruši onemogel, ko razgalja sin njegovo preteklost, skoro da prenebojgjen. Njegova zagnost daje dramatičnosti.

Zdi se, da je režija zelo skrbno pazila na tisto umerjenost, ki jo mora pokazati Galetočka.

CAMPING - pot do prirode in do sočloveka

3.

KAJ SODIJO TURISTI O NASIH KRAJIH IN NASIH LJUDEH?

A turisti, ki prihajajo v tuje kraje, se ne spoznavajo le med seboj, za kar je na campingu toliko priložnosti, ampak si ogledujejo tudi naše kraje in naše ljudi. In kaj sodijo o nas? Tudi v tem pogledu so zapisali svoje vtise in v zgoraj omenjeni knjigi beremo: Isti Johannes Pautz je dodal: »To smo odkrili prekrasno deželo in doživeli izredno, duhovno srečanje pri osebju campinga tako, da se samo želimo čim preje spet vrniti v ta košček „zemskega raja“.« Sesljan, 8. 8. 1961. Sedemlanska družina univerzitetnega profesorja Vitellija iz Pennsylvanije v USA pa je dne 27. 7. 1965 zapisala: »Na našem dolgem potovanju po svetu iz ZDA, via Philadelphia - San Francisco - Los Angeles - Honolulu - Tokyo - Neko - Manila - Hong Kong - Bangkok - India - Karacki - Aden - Suez - Naples - Brindisi - Patras - Athene - Belgrade - Trst, smo se po vseh mogočih doživljajih ustavili v Sesljanu v Campingu »Adria«. Ta kraj govori sam zase, kdor mu zna prislunhati. Toda osebe campinga zna na svojstven način oplešati bivanje v tem kraju, zato smo se ustavili tukaj en cel mesec, saj smo našli tu več kot smo mogli pričakovati, našli smo „dom“.«

Takih in podobnih zapisov je v tej knjigi vse polno obiskovalcev iz vseh evropskih dežel, iz južne in severne Afrike, iz Indije, Avstralije, skratka iz vseh predelov sveta.

NASI VTISI O TURISTIH — SOLA ZA PSIHLOGIJO IN UČENJE JEZIKOV

Kako se pa z vsemi temi turisti naši ljudje razumejo in kakšne vtise dobe od njih? Na splošno je treba reči, da so ljudje boljši kot se običajno misli. Opazi se pa več srčne kulture med narodi, katere, še ni »okužila« tehnična civilizacija, to zlasti med vzhodnimi. Z znanjem nekaj jezikov je sporazumevanje lahko. Težko je le z Grki, Madžari in Turki, ki običajno ne govore tujih jezikov. Tudi o tem spet priča spominska knjiga, kjer stoji zapisano: Bay Süleyman Gündöner, Kadiköy, Istanbul, 17. 8. 1966; zraven je nalepljen listek, na katerem je narisana neka žival, (ki naj bi bila podobna kravi) in nad njo stoji napis: »caw oil«. Kako je prišlo do tega vpisa? Izmed osemčlanske turške družine je samo petnajstletna deklica znala malo angleščine. Hotela je nekaj kupiti in je vprašala »caw oil«; razumeli so, da hoče mleko, in so ji ga ponudili a je odkimala in, misleč, da je ne razumejo, je na košček papirja narisala žival, ki naj bi bila — z veliko fan-

Zlata Rodoškova je v tej podobi, ko se je posvetila bolj notranji igri, vse drugače prepričala kot tedaj, kadar daje igri zunanje poudarke. Rodoškova je ustvarila dovršeno podobo vdane žene in trpeče matere, čeprav njena podoba tu pa tam zbledi zaradi pomanjkljivega besedila.

Andrej Staneta Starešiniča je cankarjanski ali glembajevski izpraševavec vesti, reformator in revolucionar, pa vendar v marsičem nedosleden in nemočen. Mislimo, da se je Starešiniča, kljub mestoma prizadetemu govorniškemu poudarku na škodo notranji igri, posrečilo izoblikovati dokaj dobro in jasno podobo. Ali bolje, njegov igravski izraz je tokrat manj motil kot sicer.

Tudi Silviju Kobalu, ki je imel teko nalogo, ko je oblikoval živčnega in bolnega Pavla, je uspelo prikazati dosti prepričljivo podobo tega mladeniča, čeprav bi morala (posebno v določenih scenah) bolj prepričal mlajši igralec.

Mira Sardočeva, ki že dolgo ni imela prilike zaigrati podobe dekleta, kakršna je Stana v tem delu, je spet zaživela z vso težo skrbno in bolečo, dobrotno in žalostno mlado ženo. Ustvarila je lik dekleta, ki mu sicer morda malec manjka mladostna svežina, vendar je resnična nosilka vere v bodočnost. Ančka Mirande Caharije je dosti naravna podoba služkinje, ki nosi težo usode s seboj, a ne more iz nje. Le v premirih in izbruhih je malec narejena.

Petra igra s sproščenimi izrazi Edvard Martinuzzi, skromno podobo zdravnika ustvarja Jožko Lukeš, Emo pa oblikuje z močnimi in ostrimi izrazi Leli Nakrstova.

Prva predstava je tako po skrbnosti priprave in po igri igravcev dober uvod v letošnjo sezono Slovenskega gledališča.

J. P.

tazijo krava —; tako so se končno sporazumeli, da želi maslo. No, zaključek tega sporazumevanja je bil, da so se Turki tako navdušili, da so ostali v campingu cel teden, nato pa pošljali iz Turčije kartice z vabilii za obisk.

Vidimo torej, da nudi camping izvrstno priložnost, pravo šolo za učenje in poglobljanje v tujih jezikih, prav tako pa za psihološki študij poedincev in narodnosti. Zato vsakogar, ki dela na tem področju ne samo iz interesa ampak s srcem tudi kulturno obogati in nagradi z novimi prijateljstvi in širšimi obzorji. Spričo tega nudi turistična dejavnost človeku, ki se za to usposobi in ljubi ljudi, res bogato zadoščenje.

KAKO PA JE S PERSPEKTIVAMI ZA BODOČNOST?

Nedvomno so dobre. Turizem se nenehno razvija, saj je danes že vsak delaven človek, kjerkoli, v stanju, da si privoščiti potovanje in letovanje ob morju, ali vsaj teži za tem in si postopoma to tudi omogoči. Naše možnosti za razvoj turizma so prav tako odlične, saj imamo edinstven turističen kapital tako v naravnih krasotah kakor tudi v sposobnosti naših ljudi, zlasti mladine, ki jo lahko se izšolamo.

Vsa tržaška riviera, zlasti pa obala med Sesljanom in Devinom, gozdni nad morjem nudi prav idealno možnost za ureditev najsoodnejšega turističnega naselja. Med zelerami borovč je moč namestiti na desetine chaletov in bungalovov z osrednjim supermarketom in centralno restavracijo. Ta bi morala nujno imeti svoj self-servis. Tega doslej najbolj manjka v naših turističnih središčih. To odgovarja demokratičnemu duhu časa, da nihče več nikogar ne streže, ampak si vsak sam posluži, kar rabi, hitro, ceneno in kadar hoče, da ni vezan na restavracijski urnik ter si poleg tega servira že pripravljeni obed v svojem šotoru ali bungalovu, torej v svojem »domu«. Res je, da je tu obala strma, in skalovita, a dohode se da urediti z manjšimi žičnicami in stopnicami na primernih mestih. Je pa zato edinstveno lepa s kristalno čistim morjem. Kazalo bi tudi postaviti zaprti bazen za podaljšanje sezone. Gre pa tu za urbanistično pravno-lastninsko in finančno investicijsko vprašanje!

Za večjo strokovno usposobljenost osebja bo pa poskrbela nova hotelirska šola, ki bi začela delovati drugo leto v velikem hotelu na nabrežinski obali. Z valorizacijo vseh naših turističnih možnosti ob morju in na Krasi bi omogočili naši mladini dobro zaposlitev in lepo bodočnost.

(Nadaljevanje na 7. strani)

GOSPODARSTVO

Ali testenine debelijo?

V naših razmerah potrebuje zdrav človek, ki težko ne dela, kakih 2500 kalorij dnevno. Čim težje dela telesno, tem več kalorij potrebuje. Največ kalorij pa mora dobiti v svoji hrani gozdni delavec, ki podira drevje in vali hlode; tak potrebuje tudi nad 4000 kalorij.

Surove testenine vsebujejo v 100 gramih kakih 350 kalorij, torej približno 1/7 potrebnih kalorij. Toliko kalorij bi dobili, ako bi uživali testenine same, neobeljene in brez dodatkov. Če pa dodamo kuhanim testeninam primerno paradižnično obarbo, se količina kalorij zviša na 510. Če pa testenine primerno potrosimo še s parmezanom, se količina kalorij zviša na več kot 700 kalorij, torej več kot za začetno vsebino. Iz tega bi sledilo, da so testenine precej nedolžne pri odebilitvi, niso pa nedolžne pritikline ali dodatki, posebno obela. — Do istega zaključka pridemo, če sledimo testeninam skozi človeški prebavni ustroj. Čim bolj nedolžne so testenine, to je brez posebne obele in drugih poživilnih dodatkov, tem hitreje gredo skozi prebavila: že v ustih jih napadejo prebavni fermenti, zlasti ptialin napade škrobino; v želodcu se spravi na beljakovine pepsin in jih raztopi v enostavnejše snovi. Ko pridejo že zdrobljene testenine v črevesje, se spravijo nanje prebavni fermenti in jih kmalu

predelajo. Drugače pa je, če so testenine močno obeljene. Tako ptialin kot pepsin ne delujeta hitro in temeljito in zato ostanejo testenine več časa v želodcu; želodčni sokovi so počasnejši in človek ima občutek sitosti, kar je prva stopnja za odebilitve. To je ravno nasprotno kot pri manj obeljenih. Telesni sokovi delujejo hitreje in kmalu nastane občutek lakote. Ta občutek pa je zdrav pojav in najzdatnejše kljubuje nagnenju k odebilitvi.

Zato pa naj vsi, ki se boje odebilitve, in taki, ki bi radi nekoliko shujšali, le brez strahu použijejo krožnik testenin, a naj pazijo, da ne bo pri njih preveč masti in začimb.

KMETIJSKI DOHODEK V ZDA

V tekočem gospodarskem letu bo dohodek iz kmetijstva v Združenih državah nekoliko nižji od lanskega, ki je bil rekorden in je znašal 5,024 dolarjev ali 3 milijone 140.000 lir na vsakega farmerja. Znižanje celotnega dohodka cenijo na 5%, a posamezni farmerji ne bodo prizadeti za toliko odstotkov, ker se število farm vedno krči. V primerjavi z letom 1960 — torej pred 7 leti — bo letošnji kmetijski dohodek za 60% višji.

POGOZDOVALNA DELA V GRČIJI

V zadnjih 8 letih je bilo pogozdovih v Grčiji nad pol milijona ha, in sicer celo območje 341 vasi. Na ozemlju 76 vasi so izvedli tudi komasacijo in so združili 330.794 raztresenih parcel v 28.950 gospodarstev. Grčija ima v glavnem kraški značaj in so velikanske površine skoraj gole.

VI. memorial M. Filej 1967

Lahka atletika — Solski stadion Gorica
Program in urnik tekmovalj

1. dan (28. 10. popoldne). Dečki (1953 in mlajši); 15. zbor tekmovalcev; 15.30 — 60 m (posamezniki in troboji); 15.45 — krogla 3 kg (posamezniki in troboji); 16. — daljjava; 16.30 — višina (posamezniki in troboji); 16.45 — 1000 m.

Naraščajniki (N) in Mladinci (M); 15. — zbor tekmovalcev; 15.15 — višina (posamezniki, troboji); 15.30 — 80 m (N); 16.15 — daljjava (N in M), kopje (N in M); 16.30 — 300 m (troboji, posamezniki); 16.45 — 400 m (M troboji in posamezniki); 17. — 1000 m (N in M); 17.15 — štafeta 400 x 300 x 200 x 100.

2. dan (1. 11. dopoldne). Zenske (Deklice De, Naraščajnice Na); 8.30 — zbor tekmovalk; 9. — krogla 3 kg (posameznice in troboji); 9.30 — 60 m (posameznice in troboji); 9.45 — daljjava (De in Na); 10. — višina (posameznice in troboji).

Naraščajniki (N) in Mladinci (M); 8.30 — zbor tekmovalcev; 8.45 — skok s palico (N in M); 9. — 80 m zapreke (N in M); 9.15 — krogla (posamezniki in troboji); 9.45 — 80 m (N) kopje (N in M); višina (posamezniki in troboji); 10. — 100 m (M); 10.15 — 1000 m (N in M); daljjava (N in M); 10.30 — 300 m (N); posamezniki in troboji; 10.45 — 400 m (M); posamezniki in troboji; 11. — disk (N in M); 11.30 — štafeta 400 x 300 x 200 x 100.

Vsak tekmovalce (tekmovalka) sme v dveh

dneh tekmovali ali v 3 disciplinah in štafeti ali pa v troboju in še v eni disciplini; v istem dnevu sme tekmovali ali v troboju ali pa v dveh disciplinah in štafeti.

Vpisovanje se vrši na sedežu Olimpije ali pa na Stadionu pol ure pred začetkom tekem. **Obvestilo:** tekme drugega dne se bodo vršile na praznik Vseh svetih 1. 11. in ne v nedeljo 29. 10.

NOGOMET

Datum: začetek bo 4. novembra zjutraj. Datum naslednje tekme bo odvisen od števila vpisanih moštev.

Kraj: Sportno igrišče v Sovodnjah.

Pravilnik: 1. Vsako moštvo mora ob vpisu predložiti seznam igralcev, največ 15 imen. 2. V igri nastopi 11 igralcev. Moštvo lahko igra tudi z manj kot 11 igralci (najmanj 7). 3. Med tekmo se lahko mnienja vratar in en igralec. 4. Igralci ne smejo biti starejši od 20 let (letnik 1947). 5. Vsaka tekma bo trajala 60 minut, razdeljenih na dva polčasa po 30 minut. V primeru izenačenja tolče vsako moštvo po 5 enajstmetrovk. Ob ponovnem izenačenju bo določil zmagovalca žreb. 6. Če bo štiri ali več moštev, se igra po izločnem sistemu. Če jih bo pa manj kot štiri, se igra po olimpijskem sistemu (vsako moštvo proti vsakemu). 7. Rok vpisovanja traja do petka 3. nov. zvečer na sedežu društva Olimpije, drevored XX. septembra 58, Gorica.

CAMPING — POT DO PRIRODE IN DO SOČLOVEKA

(Nadaljevanje s 6. strani)

Glede na vse to, smo lahko le srečni, da živimo na tako krasnem koščku zemlje in da po svojih močeh nospesujemo turizem ne zgolj z ekonomskega vidika (kar je sicer važno z individualnega in narodnega vidika) temveč, da preko njega prispevamo tudi k razumevanju in prijateljstvu med narodi in tako utrjujemo mir, sicer v nelem, a zato najbolj konkretno in zanesljivo in tako doprinašamo k enotnosti in sreči človeštva.

Konec

Marija Kržič

Spomini iz prve svetovne vojne

■■■ 71 ■■■■■ V RUSKEM UJETNISTVU ■■■■■ Inž.-J. R. ■■■

»Eh dragi agronom, varujte se, da se ne zaljubite, preden si ne morete ustanoviti družine, ker zaljubljeni je slep za resnično življenje. Glejte praporščika! On se ne more poročiti, dokler ni kapitan, če ni posebno bogat ali če ona ni bogata, kar pa najbrž nista. Do kapitana pa je še daleč. Če pa se hoče z dekletom samo igrati, je to grdo in ne vredno poštenega človeka. Kar se pa tiče dobrovoljcev v Odesi, pustite zaenkrat to zadevo ob strani. Dam vam častno besedo, da vas bom opozoril, ko bo ugoden čas.«

»Vi nekaj veste, cesar nam nočete povedati!«

»Rečem samo to, da je v Odesi boj za dve ideji: ali Velika Srbija ali Jugoslavija. Ni dobro.« To je zvedel na vojnem okraju v Benderih.

Nato mi je ravnatelj naročil, naj opozorim Pavlovca, da postane z drugim dnevom »ključnik«. Naj ga pripeljem po 8. uri zjutraj k njemu. Brata Fomič bosta gotovo

odšla že ta teden. Pristavil je, da bo tam prosto stanovanje in bi bilo kot nalašč zame, da bi si tam ustvaril družino.

»Gospodin agronom, to sem rekel samo za šalo. Dvakrat in večkrat je potrebno premisliti, pretehtati zadevo od vseh strani, preden se napravi tak odločilni, v cellem življenju najvažnejši korak. Pa saj ste že polnoleten.«

Poslovil sem se, ker sem moral iti po laterno za meteorološko opazovanje.

»Na svidenje jutri!«

»Lahko noč!«

Večkrat sem sanjal o prekrasnih ruskih nočeh, kot so jih mnogi opisali. Vse okoli tebe ravnina, mogoče malo zvalovana, ti pa stojiš na hrbtu najvišjega vala. Niti veterčka ni v zraku, niti oblaka na nebu. Nebo pa je vse posuto z zvezdicami, vse do konca obzorja. Tega konca pa ne vidiš, ker ni nikjer gorā, ki bi obzorje omejele. Gledaš zvezdice, ki odsevajo in se bleščijo kot najdragocenejši biseri. Okoli tebe pa

je mir, mir. Ena zvezdica se utrne: ena nedolžna dušica gre k Bogu. Pa se utrne še ena in tam še ena. Prav blizu se je utrnila ena velika: širok blesk je preletel v loku skoraj tretjino neba. To ni mogla biti nedolžna dušica, ta je moral biti kak velik zgrivani grešnik, nad katerim imajo v nebesih posebno veselje. Svetla luna, skoraj v polni obliki, pa jadra tja proti Romuniji.

Laterno sem postavil na stopnice, ki vodijo k ohišju, v katerem so meteorološki aparati. In opazovati sem začel nebo. Kje si, zvezda severnica? Z raztegnjenimi rokami sem se postavil na črto preko zemljišča in dvorišča, pogledal v smer, kjer je Kišinev, in kmalu našel severnico. Ah, ti bedak ti! Ali nimaš veternege stebra z nakazanimi smermi sveta, da ugotoviš, iz katere smeri veter piha? Stopil bi za steb, pogledal, kjer je sever in bi takoj našel severnico. In veliki voz? Pa našo slovensko »Vega«, Kasijopejo, Perzeja, Kastor-Poluksa, Andromedo? Pa mali voz? Pa še toliko drugih zvezd, katerih imena in oblike sem večinoma pozabil?

(Dalje)

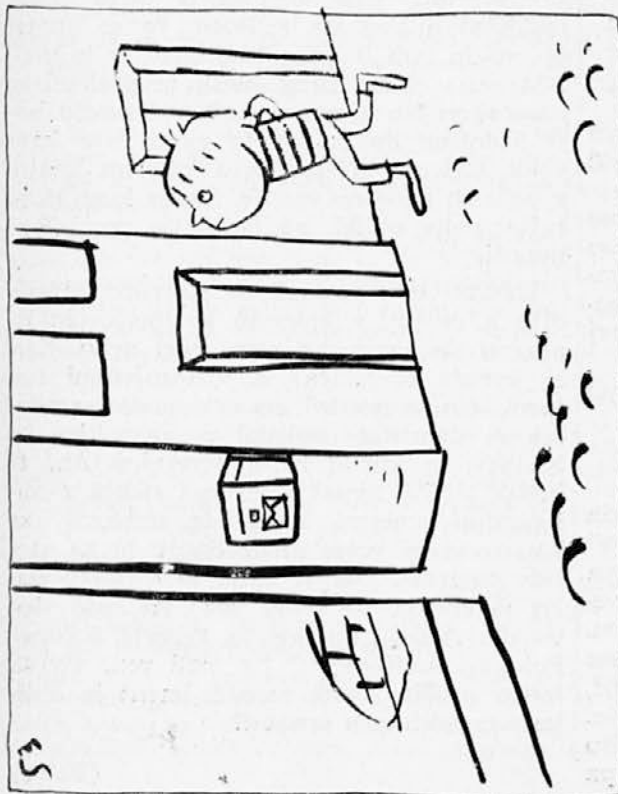
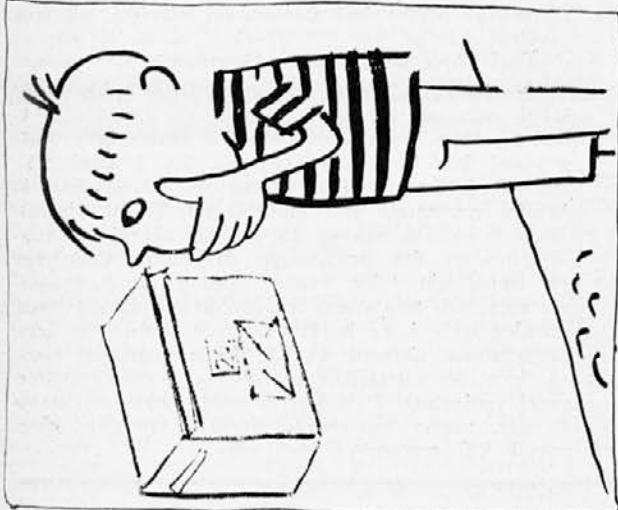
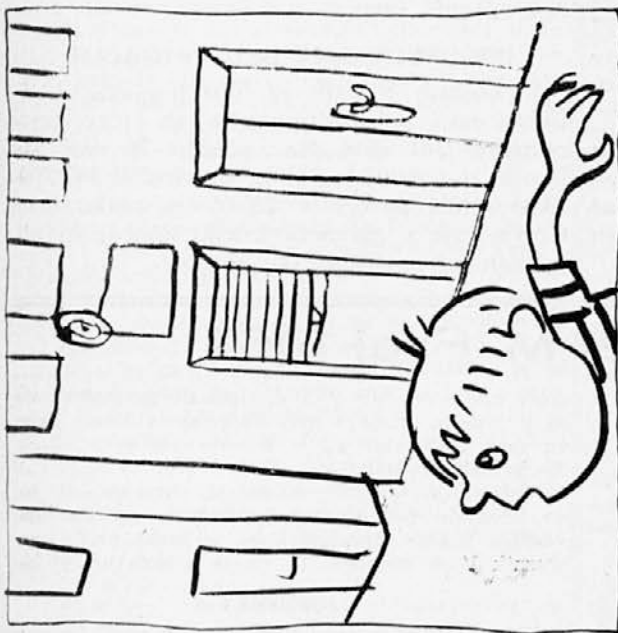
Srečka

Riše ANDREJ NOVAK

27

na podstrešju

Piše TONE FORNEZZI

vprašanj, ki so se drugo za drugim vrtela brez odgovora.

Spet je šel do stare hiše, že stopil na hodnik, pa se spet vrnil. Ze nekajkrat je sklenil, da bo šel na milico... Ampak saj morda je iščeta leksikon, nikdar mu ne bi kaj takšnega odpustila.

Tedaj pa se je Pik nečesa domislil. Otašjan se je oddahnil.

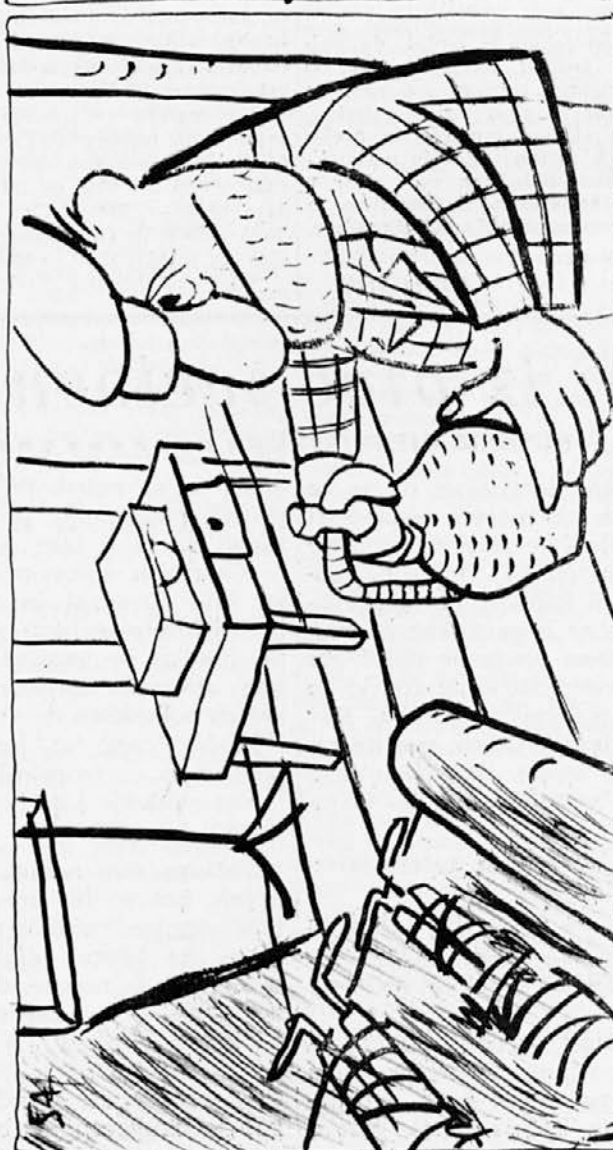
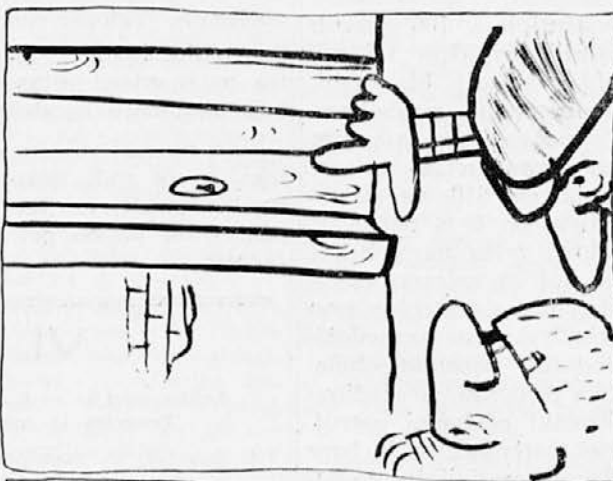
na sredi nabiralnika in drobna številka 20 v železnem okvirčku.

»Aha, dvajset, ob osmih zvečer najbrž pobirajo pošto.« je godel sam zase, toda ko se je spet ozrl na ostrešje stare hiše sredi ulice Neznanege heroja, mu je šlo skoraj na jok. Kurja polt ga je občila.

Kaj je z Markom in Darkom? Kaj se jima je zgodilo? Da ju nista zgrabila lopova? Morda pa še brskata po leksikonu? Pikova glava je bila vrtljak

53 Sonce je prav počasi lezlo za velike stanovanjske hiše in metalo dolge sence po prazni ulici. Čisto prazna pa ni bila. Bila bi čisto prazna, če ne bi Pik vznemirjen in neučakan že vse popoldne stopical gor in dol.

Prav sedaj je obstal ob rdečem poštnem nabiralniku na koncu ulice. Ker je hotel pač nekaj opazovati, da bi mu čas hitreje mimil, je ogledoval nabiralnik. Dve drobni reži na vsaki strani, poštni grb

riša strokovno ugotovili, da so se otroci nepravilno igrali z vžigalicami!

Oba sta se gromko krohotala. Feliks pa je vtaknil novo svečko v steklenico, tako da je skoraj vsa molela iz grla.

»Smrkavca položi bliže k teje svečki, ki jima bo gorela k zadnji uri, jaz jo bom po prižgal.« je reže rekel Feliks.

Prav tedaj pa je na podstrešju tiho zaropotalo.

nila svečo in jo prižgala. Ko bo sveča dogorela, bo tleči steni padel noter in bencin bo eksplodiral kot atomska bomba.

»Hehe, ni slabo.« se je zarezal Albert. »Koliko časa pa bo gorela sveča?«

»Kakšnih pet ur že. Po eksploziji bo podstreha s temale bistrima glavicama zgorela kot senik. Vse bo drvelo sem, midva pa bova imela pri blagajni toliko lažje delo. Policaji bodo lahko potem iz pogo-

54 Marko in Darko sta ležala na polomljeni zofiji, povita z vrvo kot dve praški šunki. Okoli usta imela trdo privezani umazani krpi, da niti jokati nista mogla.

Feliks je potegnil izza mize veliko pletenko izpušil zamašek in poškilil v steklenico.

»V redu, še kakšnih pet litrov bencina je v njej!« Zadolvoljen si je pomel roke. »Razumeš sedaj, Albert?« Namesto zamaška bova v vrat pletenke vtak-